

Sosiaali- ja
terveysministeriö

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN LUPA- JA VALVONTAVIRASTON (VALVIRA) TOIMINNASTA VUODELTA 2023

**SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
HELSINKI 2024**

SISÄLLYS

1. Yleisarvio ja valmistelu	3
2. Tulossopimuksen toteutuminen	3
2.1 Arvio yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisesta	3
2.2 Arvio toiminnallisten tulostavoitteiden toteutumisesta	4
3. Valtiotalouden tarkastusviraston ja muiden tarkastusten huomiot	7
4. Toimenpiteet	7
4.1 Valviralle ehdotetut toimenpiteet	8
4.2 Sosiaali- ja terveysministeriön toimenpiteet	9

Sosiaali- ja terveysministeriö (jäljempänä STM) antaa valtion talousarvioasetuksen (1243/1992) 66 i §:n edellyttämän tilinpäätös- ja toimintakertomuskannanottonsa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (jäljempänä Valvira) toiminnasta vuodelta 2023 ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätöskertomus ja siitä 2.5.2024 annettu Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja vuosiyhteenveto ja muut selvitykset antavat ai-
hetta.

1. Yleisarvio ja valmistelu

Tulossopimuskauden 2020-2023 neljänteen ja viimeiseen vuoteen koko hallinnonalalla vaikutti edelleen Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja koronapandemian haasteet sekä uuden hallitusohjelman toimeenpanon käynnistäminen nopealla aikataululla. Vuoden 2023 tulostavoitteiden toteutumisesta on arvioitu 1-5-asteikolla kuten aiemminkin. Kokonaislukujen lisäksi on voinut käyttää puolikkaita numeroita. Arvioinnissa on painotettu keskeisiä ja merkittäviä tavoitteita, samalla merkitykseltään pienemmät tavoitteet ovat saaneet pienemmän painon.

Valvira on ministeriön arvion mukaan kokonaisuudessaan hoitanut tuloksellisesti virastolle kuuluvia lakisääteisiä tehtäviä ja niiden kehittämistä, ja tulostavoitteiden menestyksellinen saavuttaminen tukee näiden tehtävien hoitamista.

Kokonaisuudessaan STM arvioi, että Valvira on toteuttanut vuoden 2023 tulostavoitteensa tavoitteiden mukaisesti (arvosana 3,5). Koko tulossopimuskaudella 2020-2023 Valviran arvioidaan pääosin saavuttaneen sille asetetut tavoitteet (yleisarvio 4), eikä yksittäisillä poikkeamilla ole ollut olennaista merkitystä vaikuttavuuden kannalta. Valvira on kyennyt tuloksellisesti muuttamaan valvonnan ja ohjauksen painopistettä sekä lähestymistapaa vastaamaan muuttuneita sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteita ja rooleja. Ministeriö arvioi Valviran toiminnan kokonaisuudessaan tulokselliseksi.

Arviointiasteikko 1-5; jossa:

1 = Tulostavoitetta ei ole edistetty toimintavuonna.

2 = Tulostavoite on osittain toteutunut:

3 = Tulostavoite on toteutunut lähes tulossopimuksessa suunnitellun mukaisesti.

4 = Tulostavoite on saavutettu tavoitteen mukaisesti.

5 = Tulostavoite on saavutettu ja ylitetty huomattavasti.

Kannanotto on valmisteltu STM:n sisäisessä valmisteluryhmässä. Kannanotto on käsitelty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat ja palvelut -osaston johtoryhmässä sekä ministeriön virkamiesjohtoryhmässä, ja Valvira on antanut siitä palautteen. Sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt päätöksen kannanotosta kansliapäällikön esittelystä. Valmistelu on perustunut ministeriön sisäiseen ohjeeseen, Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen ja vuosiyhteenvetoon sekä Valviran vuoden 2023 tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen.

2. Tulossopimuksen toteutuminen

2.1 Arvio yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisesta

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan yhteiskunnallista vaikuttavuutta arvioidaan kokonaisuutena koko hallinnonalan osalta. Hallinnonalan vaikuttavuutta on raportoitu hallituksen vuosikertomuksessa. Vaikuttavuuden kehitys on ollut pääosin tyydyttävää. Yksittäisen viraston yhteiskunnallista vaikuttavuutta ei raportoida eikä arvioida.

Valviran strategiset ja toiminnalliset tavoitteet sekä Valviran työ tukee hallinnonalan yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita ja niiden edistämistä pidemmällä aikavälillä. Valviralla on merkittävä rooli yhteiskunnan toimintakyvyn ja -varmuuden, perusoikeuksien yhdenvertaisen toteutumisen sekä elinympäristön ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa ja edistämisessä.

Valviran keskeisistä toimenpiteistä yksittäisten vaikuttavuustavoitteiden edistämiseksi toimintavuonna 2023 kerrotaan tiivistetysti luvussa 2.2.

2.2 Arvio toiminnallisten tulostavoitteiden toteutumisesta

Valvira on raportoinut tilinpäätöksessään tulossopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta verrattain kattavasti. **STM:n arvion mukaan Valvira on kyennyt saavuttamaan sille asetetut tavoitteet kokonaisuutena arvioiden pääosin hyvin ja yleisarvio Valviran tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta on hyvä (3,5).** Valvira on kyennyt johtamaan ja kehittämään toimintaansa tavoitteiden suuntaisesti, vaikka kaikkia tavoitteita ei täysin saavutettu.

Vuonna 2023 Valviran toimintaan ja sen kohdentamiseen vaikuttivat erityisesti hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen vuoden 2023 alusta ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valvontaan tuomat paradigmuutokset (laillisuusvalvonnan ja -ohjauksen rooli järjestämistehtävän valvojana ja ohjaajana, omavalvonnan ensisijaisuus), uuden sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain voimaantuloon valmistautuminen sekä rekistereiden käyttöönotto (uusi sote-valvontalakiin perustuva palveluntuottajarekisteri Soteri ja uudistettu alkoholielinkeinorekisteri Allu). Lisäksi Valviran toimintaan tarkasteluvuonna vaikutti valtion aluehallinnon uudistuksen (ml. osa keskushallintoa) käynnistyminen, johon liittyvään valmistelutyöhön Valvira yhdessä aluehallintovirastojen kanssa osallistuu keskeisellä roolilla. Hallitusohjelman mukaan uudistaminen tarkoittaa ensisijaisesti lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoamista uuteen perustettavaan monialaiseen virastoon, johon yhdistetään Valvira, aluehallintovirastot sekä elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskusten Y-vas- tuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät. Uuden viraston on tarkoitus aloittaa toimintansa vuonna 2026.

PALVELUT

Peruspalveluiden yhdenvertainen saatavuus, turvallisuus ja laatu varmistettu

Valvira on toiminnallaan tuloksellisesti edistänyt peruspalveluiden yhdenvertaiseen saatavuuteen, turvallisuuteen ja laatuun liittyviä tavoitteita. Tavoitteet ovat kokonaisuutena arvioiden saavutettu lähes suunnitellun mukaisesti.

Valvontaa on kohdennettu asetettujen tavoitteiden ja valvontaohjelmien mukaisesti. Valvira on yhdessä aluehallintovirastojen kanssa tukenut hyvinvointialueita lukuisin toimin järjestämisen valvonnassa ja omavalvonnassa. Voidaan jopa todeta, että kuluneen tulosso-

pimuskauden aikana virasto on osoittanut poikkeuksellista kyvykkyyttä perustavanlaatui-
siin paradigmanmuutoksiin voimakkaasti muuttuneessa toimintaympäristössä ja toiminut
esimerkkinä valtionhallinnon roolista. Virasto kykeni merkittävästikin muuttamaan lailli-
suusvalvonnan- ja ohjauksen painopistettä ja lähestymistapaa, mitä on pidettävä erityisenä
onnistumisena. Viraston muutoskyky on tässä suhteessa ollut olennaisen merkityksellistä ja
luonut odotukset ylittävän pohjan muutoksen jatkokehitykselle sekä toiminnan integroitu-
miselle osaksi hallinnonalan yhteiskunnallista kokonaisohjausta. Valvira on luonut muutos-
suunnan edellytykset ohjauskyvykkyydellään suhteessa aluehallintovirastoihin. Yksittäisten
poikkeamien merkitys on tässä kokonaisuudessa vähäinen, mutta niiden ehkäisemiseen on
sitäkin painokkaammin kiinnitettävä huomiota, jotta muutosjohtaminen jatkuu määrätie-
toisena ja johdonmukaisena. Muutosjohtamisessa olisikin ollut syytä vielä painottaa yhteis-
kunnallista kokonaisohjausta ja Valviran roolin merkitystä siinä. Muutosjohtamisen koko-
naisuuteen kytkeytyvät tulosohjauksen vaatimukset kiinnittyä vain lakisääteisiin nimen-
omaisiin vähimmäisedellytyksiin, valvonnan tietopohjan arvioimiseen sekä ratkaisujen vai-
kutusten arviointiin palvelujärjestelmän kannalta.

Valvontaviranomaisten ratkaisu- ja toimintakäytäntöjen yhdenmukaisuutta on edelleen
edistetty yhteisissä työryhmissä. Valvonnan riskiperustaista kohdentamista tukevat yhteiset
esiarviointikriteerit ovat valmistuneet. Jatkossa on tärkeää varmistaa, että nämä esiarvioin-
tikriteerit sekä menettelytavat on vakiinnutettu osaksi toimintaa, jotta toiminta tukisi myös
valvontalain tavoitteita valvonnan kohdentamiselle.

Varhaiskasvatuslaissa säädetystä, Valviran aluehallintovirastoihin kohdistuvasta ohjausteh-
tävästä sekä Valviran ja aluehallintovirastojen yhteistyökäytännöistä valmistui arviointi ke-
hittämistoimenpiteineen.

Valvonnan vaikuttavuus on lisääntynyt

Valvira on saavuttanut valvonnan vaikuttavuutta koskevat tavoitteet lähes tulossopimuk-
sessa suunnitellun mukaisesti. Valvonnan vaikuttavuutta koskevassa tavoitekokonaisuus-
udessa on kuitenkin ollut myös haasteita, osin Valvirasta riippumattomista syistä.

Valvira on osallistunut hyvinvointialueiden kansallisen ohjauksen kokonaisuuteen. Valvira
on tuloksellisesti osallistunut hyvinvointialueiden ohjausta koskevaan arviointiprosessiin
sekä kehittänyt raportointia ja prosessia Terveystietokeskuksen ja hyvinvoinnin laitoksen ja aluehallin-
tovirastojen kanssa. Hyvinvointialueiden kansallista ohjausta tukevaa kehittämistyötä on
tärkeää jatkaa.

Valvontatiedon hyötykäyttöä edistettiin myös parantamalla tietojen yhdenmukaisuutta ja
kattavuutta, mutta virheet tietovarastossa estivät toistaiseksi sen täysimääräisen hyödyn-
tämisen. Tiedon hyväksikäyttöön perustuvan Valtava-hankkeen kehittämistyö hidastui
päättäneen rahoituksen vuoksi. Valvira jatkoi työtä yhteistyössä muiden toimijoiden
kanssa, mutta kaikkia tavoiteltuja tuloksia ei saavutettu.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (jäljempänä valvontalaki) tuli voimaan vuo-
den 2024 alussa. Valvira on tuloskaudella tukenut ministeriötä valvontalain valmistelu- ja
toimeenpanotyössä. Valvontalakiin perustuvan uuden palveluntuottajarekisteri Soterin
ensimmäinen versio saatiin valmiiksi lain voimaantuloa varten. Digitalisaatiotavoitetta on
toteuttanut myös uudistetun alkoholielinkeinorekisterin (Allu 2.0) käyttöönotto. Järjestel-
mäkehittämistyön jatkaminen molempien rekistereiden osalta on tärkeää. Soterin osalta
rekisterin toimivuus ja jatkokehittäminen on olennaisen tärkeää saattaa tukemaan uuden

valvontalain edellyttämiä rekisteröintejä sujuvalla, lain edellyttämällä ja mahdollistamalla tavalla.

Lisäksi Valvira on aiempien vuosien tapaan edistänyt aktiivisesti virastojen (mm. Valvira, Fimea, STUK, Tukes) yhteistyötä ja viranomaisvalvonnan yhtenäisyyttä.

TOIMINTAKYKY

Ylläpidetty ja edistetty elinympäristön terveyttä, vähennetty ja poistettu terveyshaittaa aiheuttavia tekijöitä

Valvira on toimenpiteillään edistänyt elinympäristön terveyttä sekä terveyshaittojen vähentämistä ja poistamista koskevia tavoitteita tulossopimuksessa sovitun mukaisesti.

Kuten jo kannanoton valvonnan vaikuttavuutta koskevassa osiossa todettiin, alkoholirekisterin (Allu 2.0) uudistus saatiin päätökseen ja sitä myöten tehostamaan alkoholihallinnon työtä. Valvovien viranomaisten ja ehkäisevän päihdetyön tavoitteellista yhteistyötä on vahvistettu siten, että se tukee alkoholi- ja tupakkalakien sekä ehkäisevää päihdetyötä koskevan lain tavoitteiden toteutumista. Elinympäristöterveyden edistämiseksi Valvira on jatkanut elinympäristöterveyden ohjausta yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja aluehallintovirastojen kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuva, valmius ja varautuminen on parantunut sekä väestön ja toimialan kriisinkestävyys on vahvistunut

Valvira on osallistunut aktiivisella työpanoksella varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteistyöhön, useisiin valmiusharjoituksiin sekä tilannekuvan ylläpitoon koko konsernin tasolla. Valviran oma valmiussuunnitelma päivitettiin. Valvira on osallistunut vuonna 2024 voimaan tulevan kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2) kansallisen täytäntöönpanon valmisteluun. Valvira on osallistunut myös NATO-jäsenyyden valmisteleviin toimenpiteisiin.

HORISONTAAISET TAVOITTEET

Horisontaaliset tavoitteet ovat hallinnonalan yhteisiä tavoitteita, joihin on Valviran kanssa tulohausprosessissa sovittu kehittämisen painopisteitä. Horisontaaliset tavoitteet ovat tarkasteluvuonna edenneet suunnitellusti ja monelta osin jopa yli odotusten.

VMBaron tulokset osaamisen, oppimisen ja uudistumisen osalta ovat entisestään parantuneet. Henkilöstön osaamisen kehittämistä tukemaan on mm. strategisten osaamisalueiden nykytilan arvioinnin pohjalta suunniteltu kehittämistoimenpiteitä. Osaamisen kehittämisessä keskeistä on ollut myös virkakierrot ja aktiivinen osallistuminen yhteisprojekteihin. Valvira on viestinnän keinoin edistänyt työnantajakuvan parantumista, mikä näkyy myös VMBaron tuloksissa.

Valviran vuonna 2023 päivittämä strategia pohjaa Julkisen hallinnon strategian suuntaviivoihin sekä STM:n hallinnonalan yhteisiin tavoitteisiin. Kansallisen hankintastrategian toimeenpanoa tukemaan valmisteltiin Valviran toimintasuunnitelma. Ostolaskujen automatisaatioaste on lisääntynyt ja Handi-palvelun automatisointiratkaisusta on otettu käyttöön Sopimushallinta -moduuli. Tiedonhallintalain sekä digitaalisten palveluiden tarjoamisesta annetun lain toimeenpanoa on tuettu eri toimenpitein. Digitaalisen turvallisuuden varmis-

tamiseksi henkilöstön koulutusta on lisätty, osallistuttu harjoituksiin sekä raportoitu digitaalisesta turvallisuudesta sosiaali- ja terveysministeriöön. Lisäksi on otettu käyttöön ilmoittajan suojelua koskevan lainsäädännön mukainen sisäinen ilmoituskanava ja laadittu tarvittavaa ohjeistusta.

TALOUDELLINEN ASEMA (RAHOITUS)

Tulostavoitteet on lähtökohtaisesti asetettu siten, että ne on ollut mahdollista saavuttaa käytettävissä olevalla rahoituksella. Valviralle myönnettiin vuoden 2023 talousarviossa yhteensä 16 264 000 euroa (tulossopimuksessa 15 868 000 euroa). Valviran käytettävissä oli lisäksi edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa 9 928 000 euroa - siirtyvän määrärahan osuuden ollen siten 31 %.

Vuodelle 2024 määrärahaa siirtyi 7 993 000 euroa, jolloin siirtyvä määräraha laski edellisestä vuodesta 1 935 000 euroa. Tavoite hallinnonalan kaikille virastoille kuitenkin on, että siirtyvän erän osuus ei muodostu tarpeettoman suureksi suhteessa talousarvioon. Vuodelle 2024 siirtyvän rahan määrää selittää osin Soteri-hankkeeseen sidottu määräraha ja nettobudjetoitujen tulojen kasvu sekä palvelujen ostojen suunniteltua pienempi toteutuma. Valviran taloussuunnittelussa tulee edelleen kiinnittää huomiota siirtyvän määrärahan käyttöön, mihin Valvira onkin sitoutunut suunnittelussaan.

Valviran maksullisen toiminnan kokonaiskustannusvastaavuus oli vuonna 2023 92 % (tavoite 100 %) ja maksuperustelain mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 92 % (tavoite 100 %). Kustannusvastaavuutta on tärkeää säännöllisesti arvioida ja analysoida suoriteryhmäkohtaista kustannusvastaavuutta sekä tarvittaessa selvittää sen taustalla olevia tekijöitä - niin maksutasoa kuin suoriteryhmän toiminnan kustannusrakennetta. Vuoden 2023 aikana Valvira osallistui uuden valvontalain mukaisten suoritteiden maksuja valmistelevaan sosiaali- ja terveysministeriön vetämään työryhmätyöhön yhdessä valtiovarainministeriön ja aluehallintovirastojen kanssa. Koska työryhmässä suorittemaksut on jouduttu valmistelevaan arvioihin perustuen kokonaan uuteen toimintaympäristöön (uusi laki, uusi rekisteri, uudistetut toimintatavat ja prosessit), niiden kustannusvastaavuutta tulee seurata ja tarkistaa viraston ja ministeriön toimesta toiminnan varsinaisesti käynnistyttyä.

Vuonna 2023 käynnistettiin myös sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön sekä Valviran ja aluehallintovirastojen yhteistyössä tarkastelu alkoholihallinnon maksujen rahoituksesta ja kustannusten jaosta (vaikutukset kustannusvastaavuuteen).

3. Valtiotalouden tarkastusviraston ja muiden tarkastusten huomioid

Valtiontalouden tarkastusviraston (VTV) 2.5.2024 antamassa tilintarkastuskertomuksessa ja tilintarkastajan vuosiyhteenvedossa ei ollut huomautettavaa Valviran toiminnasta tai talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamisesta. Valviran johdon tietoon kuitenkin saatettiin eräitä kirjanpidollisia sekä laskutusperusteisiin liittyviä huomioita, joiden osalta Valvira on huolehdittava laskutus- ja kirjausmenettelynsä kaikilta osin lainsäädännön ja ohjeistuksen edellyttämälle tasolle.

4. Toimenpiteet

4.1 Valviralle ehdotetut toimenpiteet

Valvira on jo ansiokkaasti ohjannut valvonnan painopistettä hyvinvointialueiden järjestämistehtävän ja omavalvonnan valvontaan sekä tähän liittyvään ohjaukseen. Tätä työtä on tärkeää jatkaa, jotta voidaan varmistaa omavalvonnan tosiasiallinen, yhdenvertainen toimivuus eri alueilla.

Tarkasteluvuonna Valvira ja aluehallintovirastot loivat sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaan tulostavoitteiden mukaiset yhteiset ns. esiarviointikriteerit. Niiden täysimääräinen käyttöönotto ja tarvittaessa edelleen kehittäminen vahvistaisi edelleen valvonnan tuloksellisuutta. Valvira ja aluehallintovirastot laativat yhteisen sosiaali- ja terveysalan valvonnan arviointikehikon ja myös sen toimeenpanolla Valvira ja aluehallintovirastot vahvistavat valvonnan tuloksellisuutta. Näissä on keskeistä erityisesti asiantuntijoiden jatkuva johtaminen, ohjaus ja perehdyttäminen. Kokonaisuus liittyy keskeisesti myös uuden tulossopimuskauden tavoitteiston määrätietoiseen toimeenpanoon, mukaan lukien hyvinvointialueiden arviointiprosessiin osallistuminen sekä oman arviointikyvykkyyden kehittäminen ohjatulla tavalla.

Valvonnan tuloksellisuuden parantamiseksi Valviran olisi yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa edelleen edistettävä lupahallinnon ja valvonnan digitalisointia ja sähköistä asiointia. Tätä työtä jatketaan edelleen yhteisissä tietojärjestelmähankkeissa ja järjestelmäyhteistyössä erityisesti Soterin ja uudistetun alkoholielinkeinorekisteri Allun jatkokehittämisessä. Soteri-rekisteri jouduttiin valvontalain aikataulusyistä ottamaan käyttöön ns. Minimum Viable Product -versiona ja sen sekä rekisteröintiprosessin kehittämisessä on runsaasti tehtävää.

Valvontalain toimeenpanossa, erityisesti yksittäisten oikeudellisten kysymysten linjauksissa sekä lain tarkoittaman riskiperusteisen valvonnan menetelmien kehittämisessä, on tarpeen jatkaa yhteistä kehittämistyötä aluehallintovirastojen kanssa. Valviralla on tässä keskeinen rooli kehittämistyön ohjaajana. Lain mahdollistamalla valvonnan menetelmien kehittämisellä on keskeinen merkitys myös sille, että Soteri-rekisterin käytettävyys paranee ja lain voimaantulovaiheen jatkoruuhkautuminen estetään. Tällöin rekisteröintikäsitellyssä päästään sujuvampaan ja nopeampaan menettelyyn lain mahdollistamalla tavalla.

Valviralla on tärkeä rooli valtion aluehallinnon uudistamista ja valvonnan yhdenmukaistamista koskevassa hankkeessa. Ministeriö katsoo, että Valviran aktiivinen osallistuminen hankkeen toimeenpanossa ja näin uudistuksen tavoitteiden saavuttamisessa on olennaisen tärkeää. Samanaikaisesti tulee varmistaa ns. perustyön sujuvuus sekä muutoin käynnissä olevan kehittämisen jatkumo siten, että tämä työ samalla tukisi uudistuksen toimeenpanoa.

Valviran tulee yhdessä aluehallintovirastojen kanssa määrätietoisesti jatkaa ansioituneesti käynnistynyttä muutossuuntaa valvonnan painopistettä, kohdentamista sekä näiden edellyttämiä menettelytapoja koskien, kiinnittäen vielä huomiota siihen, että muutosjohtaminen jatkuu määrätietoisena ja johdonmukaisena.

Siirtyvän määrärahan osuutta tulee suunnitelmallisesti pienentää, minkä Valvira onkin taloussuunnittelussaan huomionnut. Siirtyvän määrärahan osuus on ohjauksen mukaisesti edellisestä vuodesta jo jonkin verran pienentynyt, mutta toiminnan ja talouden suunnittelussa tulee edelleen kiinnittää huomiota sen määrään. Kuluvalle tuloskaudella myös Valviraan koskee valtionhallinnon tuottavuusohjelma ja sen mukaiset sopeutustarpeet. Viraston

rahoituspohjan kestävyys kannalta siirtyvän määrärahan roolista on tehtävä johtopäätöksiä pidempää aikaväliä arvioiden ja suunniteltava toimenpiteet viraston menorakenteen sopeuttamiseksi varsinaiseen talousarviomäärärahaan. Siirtyvän määrärahan tarkoitus ei ole muodostaa jatkuvaluonteista toiminnan rahoituspohjaa.

Edelleen Valviran tulee myös osaltaan seurata ja varmistaa maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuden toteutuminen Valviran maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti.

4.2 Sosiaali- ja terveysministeriön toimenpiteet

Sosiaali- ja terveysministeriö pyrkii osaltaan varmistamaan Valviran tulostavoitteiden toteutumisen kannalta kriittisten hankkeiden etenemisen sekä niiden edellyttämät voimavarat. Keskeistä on turvata valtakunnallisen lupa-, ohjaus- ja valvontaviraston valmistelu ja toimeenpano, jossa myös ministeriön seuranta ja ohjaus ovat painotettava asia. Ministeriö tukee Valviraa ja aluehallintovirastoja uuden viraston valmistelu- ja toimeenpanotyössä ja pyrkii varmistamaan, että sekä uudistuksen toteuttaminen mutta samalla viraston perustehtävät voidaan turvata asianmukaisesti. Julkisen talouden suunnitelman edellyttämien toimenpiteiden kannalta ministeriön ja viraston on käytävä aktiivista vuoropuhelua viraston siirtyvän määrärahan käytöstä sekä viraston kokonaisrahoituspohjan suhteesta viraston tehtäviin, toiminnan tuottavuustavoitteisiin ja virastouudistuksen merkitykseen. Myös käynnistyneen tulossopimuskauden tavoitteet on tarkasteltava kriittisesti tältä pohjalta.

Ministeriö tukee ohjauksellaan valvonnan kehittämistä tulostavoitteiden mukaisesti, mm. valvonnan yhdenmukaisuuteen, hyvinvointialueiden ohjauksen kokonaisuuteen (tieto ja arviointipohja) sekä valvontojen kohdentamiseen ja menettelyihin liittyen. Muutossuunnan varmistamiseksi sekä erityisesti virastouudistuksen kannalta on keskeistä Valviran ja aluehallintovirastojen aktiivinen ja tulokellinen yhteistyö. Valviran ja aluehallintovirastojen välillä on useita työtapoja- ja menetelmiä valvonnan yhdenmukaisuuden edistämiseksi, ja niitä tulee säännöllisesti arvioida sekä tähän ohjata. Niitä tulee myös hyödyntää uuden viraston valmistelussa ja henkilöstön osallisuudessa valmisteluun.

Ministeriö arvioi tarvetta tarkistaa suoritteista ja toiminnasta perittäviä maksuja ottaen huomioon mm. kustannusvastaavuuden toteutumisen suoritteissa sekä viraston kokonaisrahoituspohjan tarpeet.

Helsingissä 13.6.2024

Sosiaali- ja terveysministeri

Kaisa Juuso

Kansliapäällikkö

Veli-Mikko Niemi

JAKELU

Ministeriön osastot
Tulossopimusten valmisteluryhmien puheenjohtajat ja
sihteerit

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
Sosiaaliturvaministeri
Tarkastuspäällikkö

VN/16979/2024-STM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: